

ONUR TOPLUMSAL TARİH VE KùLTÜR VAKFI

SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI DEŞİFRE METNİ

Görüşülen Kişi : Erol Yurdakan
Cinsiyeti : Erkek
Doğum Yeri, Yılı : Sivas, 1946

Mesleği : İşçi-Sendikacı
Görüşen Kişi : İlyas Yer, Kayıt: Kemal Fırat
Deşifre Eden Kişi : İlyas Yer
Süre :
Görüşme Yeri : Zoom üzerinden görüşme
Tarih : 16 Şubat 1925, 10:41
Kısaltmalar : İ.Y : İlyas Yer, K.F: Kemal Fırat, E.Y: Erol Yurdakan

İ.Y. : Erol Bey hoş geldiniz

E.Y : Hoş bulduk

İY : Bu kaydı/görüşmeyi Onur Vakfı'nın Sözlü tarih çalışmaları kapsamında gerçekleştiriyoruz. Görüşme kayıt altına alınacak, onay veriyor musunuz?

E:Y. Onay veriyorum.

İ.Y: Erol Bey, Nerede doğdunuz ve kısaca ailenizden bahseder misiniz?

E.Y: Ben; 1946`da Sivas merkeze bağlı Karaçayır Köyünde Şubat ayında dünyaya geldim.Daha doğrusu bizde Şubat ayında Hızır Orucu tutarlar. Hızır Orucu esnasında doğmuşum. Hızır orucu şubat ayı ortasına denk gelir. Ama nüfusa nisan ayı olarak kaydetmişler.

Babam çiftçiydi. 7 kişilik bir aileyiz.

Ben bir yıl okula geç başladım, bir yılda sınıfta kaldım. İlkokulu kardeşimle birlikte bitirdik. Kendi toprağımız yeterli olmadığı için köyde kalma şartları zordu.

Sivas'ta TCDD Devlet Demiryolları'nın çırak okulu vardı. 1960 da çırak okulu imtihanlarına girdik

İmtihani kazandık, O yıl gözüm iltihaplanmıştı sağlık muayenesinde beni çırak okuluna almadılar.

Babam beni ortaokula yazdırdı böylece Sivas'a gelmiş olduk. Kardeşim 75 TL maaş alıyordu, bir odalı ev kiraladık, kirası 40 lira idi.

1968 de sanat okulunu bitirdikten sonra Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları fabrikasına girdim. O zaman bu fabrikada 4000 kişi çalışıyordu.

30 Ekim 1961 de Almanya Türkiye ile işçi göçü anlaşması imzaladı. Bizim köyden

Almanya'ya gidenler vardı ve izine geliyorlardı, üstleri başları düzgündü. Yakınlarına hediyeler getiriyorlardı.

Bana cazip gelmişti. Türkiye'de bir gelecek görmediğim için Almanya'ya gitmek için İşçi Bulma Kurumuna müracaat ettim. Bir sene sonra davetiye geldi.

İstanbul Tophane`de bulunan Almanya irtibat kurumunda işlemleri tamamlayıp 29 Ekim 1969 Berlin Wedding'de bulunan AEG firmasında işe başladım.

İ.Y: Yani yaklaşık 56 yıldır Almanya'dasınız?

E.Y: Evet

ONUR TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR VAKFI

SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI DEŞİFRE METNİ

İ.Y:Yani bir nevi neredeyse ilk kuşak sayılırsınız.

E.Y: Evet

İ.Y: İlk gelenlerden değilsiniz. ilk gelenler 1961'de geldiler.

E.Y: [Çalıştığım] AEG firmasından 31 Aralık 1970 de çıktım Küçük bir firmaya girdim. Nisan 1971 Marienfelde'de bulunan Mercedes'e girdim.

1972 de Almanya'da işyeri teşkilat yasası değişti. Yabancı işçiler de işyeri temsilcisi (Betriebsrat) olabilme hakkına kavuştu. Ben 1972 de işyeri temsilcisi olmak için aday oldum.

Seçimden önce yapılan iş yeri toplantısında (Betriebsversammlung) firma yöneticilerini eleştiren bir konuşma yaptım. Fabrikanın tercümanı konuşmam esnasında alaylı alaylı gülüyordu.

İşyeri temsilciliği seçimini kazanamadım. Bana birkaç ay başka şubelerde iş verdikten sonra eski çalıştığım şubeye geri geldim. Her zaman yaptığım işlerdi fakat bir gariplik vardı. Frezenin bıçakları sonuna kadar gitmeden köreliyordu, su pompasının kapak ölçüleri başlangıç ve sonu aynı ölçüde olmuyordu.

Postabaşına söyledim devam et dedi. 2. Gün paydosa yakın kalite konrolda çalışan kadın iş arkadaşı geldi, bana malların hepsinin bozuk olduğunu söyledi. Ben iki gündür stres yaşıyordum kızdım ve elimdeki aletleri yere fırlattım. 3. Günü kahvaltıdan sonra postabaşı benim işyeri temsilciliğine gitmemi söyledi. İşyeri temsilciliğine gittiğimde, orada personel şefi, tercüman ve işyeri temsilciliği başkanı Krause bey vardı. Personel şefi benim kadın arkadaşla kavga ettiğimi ve iş arkadaşlarının benimle artık çalışmak istemediklerini, dolayısıyla beni hemen işten çıkaracağını söyledi. [Ama] sen [kendin] çıkışını alırsan belli bir süre sonra seni tekrar işe alırız dediler. Ben safca inandım ve çıkışımı hemen kendim aldım.

Berlin'de iş bulamadım hangi firmaya gittiysem Mercedes telefon ettiler ve sonrasında beni işe alamyacaklarını söylediler. Benimle birlikte iş arayan hemşerim D.'uda işe almıyorlardı o da artık iş aramaktan vazgeçti.

[Ben] o zaman kiralık firmaya girdim. Kiralık firma vasıtası ile Hannover, München, Travamünde, Hamburg ve Mannheim'da çalıştım.

2,5 yıl sonra Berlin Tegel'de bulunan Borsig firmasına girdim ve emekli olana kadar çalıştım.

Borsig Afşin Elbistan Termik santralı, İzmit Tütüncüçiftlik'deki Gübre tesislerini kuran firma.

Borsig'de Sendikal mücadeleye katıldım, 1987 de yapılan işyeri temsilciliği seçimlerini kazandım, 2010 [yılında] yapılan işyeri temsilciliği seçimlerinde aday olmadım, 2011 de emekli oldum.

İ.Y: Yani siz Almanya'ya gelir gelmez hemen patrona kafa tutmuşsunuz

Ve ondan sonra da bir nevi Sürgün cezası yemişsiniz ve ilk yıllarda aracı firmalarla da tanışmış oldunuz.

E.Y: Evet

İ.Y : Ciddi bir sıkıntı yani Almanya'da rahat ederim derken bayağı çekmişsiniz.

Peki şunu sorayım Erol Bey Aydınlık hareketiyle tanışmanız nasıl oldu?

Yurt dışında o dönem itibarıyla aydınlık Hareketi güçlüydü.

E.Y : Evet

İ.Y : Bu süreci bize aktarabilir misin?

E.Y: O zaman Türkçe yayın yapan Köln radyosu vardı Saat 17:40 dan 18:25 e kadar yayın yapıyordu.

1970 [yılında] ilk aylarıydı Ecevit'in Berlin'deki IGMetall'in (Endüstri Metal sendikası) salonunda toplantı yapacağını öğrendim. Oraya gittiğimde bir Arkadaşla tanıştım.

ONUR TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR VAKFI

SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI DEŞİFRE METNİ

Tanıdığım arkadaş Almanyalı Kadir'di. [Ardından] birbirimizi ziyaret ediyorduk Yani gidip geliyorduk. Böylece Aydınlıkla tanışmış oldum.

Charlottenburg'da Schiller Strasse 64 Aydınlığın bürosu vardı.

İ.Y: Bu Derneğin adını söyleyebilir misin?

E.Y: Hatırlamıyorum.

İ.Y: Almanyalı Kadir olarak bilinen kişi ile tanılmanız sizi ileriki dönemlerde örgütlü çalışmaya götürdü..tabii olarak..

E.Y: Evet

Hannover'de çalışırken ordaki arkadaşlarla tanıştım

Münih'e gittim Münih'te "Keli" ve Proleter (A.Z.Ç.) tanıdım. Onlarla birlikte çalıştık.

İ.Y: Ali Yavuz Çengelolu'mu ?

E.Y: Evet, Hamburg'daki arkadaşlarla da çalıştım.

İ.Y: Münih'te Berlin'de Ve Hamburg'da Dernek çalışmaları ve Dernekler var mıydı?

E.Y: O zaman Dernek yoktu bizim München'de bulduğumuz bir ev vardı.İşçi evleri...

İ.Y: Komün evleri mi?

E.Y : Komün değildi . O tarihte henüz dernekleşme faaliyetleri yoktu. İşçi dernekleri yaygın değildi. ATÖF Almanya Türk öğrenciler Fedarasyonu vardı.

İ.Y: Evet... sizin üye ilk dernek hangisidir ve hangi şehirdeydi?

E.Y: Eylül 1974 de Berlin'e tekrar geldiğimde bizim arkadaşların kurduğu Türkiyeli İşçiler Derneği vardı, Oraya Üye oldum. Genelde bu ilk başlangıç dönemi önemlidir tabii yani Türkiyeli İşçiler... o dönem öyle hitap ediliyordu. Hatta Federal Alman Devletine göre de göçmen misafir işçiler olarak görünüyordu.

İ.Y: Sosyolojik nedenlerle soruyorum. Bu derneklere Türkiye'nin hangi ilinden gelen insanlar üye oluyorlardı, ilgi duyuyorlardı?

E.Y: O yıllarda Genelde çoğunluğu Güneydoğu, Orta Anadolu ve diğer bölgelerden de vardı.

Önemli bir bölümü alevilerdi. Bir dernekte olan insanlar diğer şehirlerdeki akraba ve hemşerilerine aynı çizgideki dernekleri tavsiye ediyorlardı. Mesela benim akrabalarım varsa diğer şehirlerde Onlara tavsiyede bulunuyordum.

İ.Y: Peki bu derneklerin esas faaliyeti neydi ? Bunu nasıl ifade edebilirsiniz ,ikincisi bu derneklere gelen işçiler hangi sebeplerden ötürü geliyorlardı? bunları buralara çeken asıl neden neydi?

E.Y: O dönem ciddi şekilde bir dil problemi vardı. Ev, iş ararken, Doktorda, devlet dairelerinde Almanca bilen insanlara ihtiyaç vardı. Dernekler bedava tercümanlık yapıyordu. Alman toplumuna yabancıydık, Derneklerde Tiyatro, Folklor ve saz kursları vardı.

İ.Y: Alevi potansiyelinin yoğun olduğunu söylediniz. Bu sonraki süreçlerde Türkiye'de de böyleydi yani 1980'lerde öne çıkmıştı. Yurt dışında yoğunluklu olarak Alevilerin bu derneklere yönelmesinin ya da buralarda örgütlenmesinin sebebinin neye bağlıyorsunuz?

E.Y: Sünni olan Türkiye'li işçiler çoğunlukla camilerde ve başta MHP ve MSP'nin (Milli görüş) burdaki uzantılarında örgütlüydü. O zaman cem evleri yoktu Aleviler sol derneklerde çalışma alanı buldu. Burada da tanıdığımız ve tanıştığımız arkadaşlarla ailece de görüşüyorduk.

12 Mart 1971 de Türkiye'de Askerler darbe yaptılar. Baskılara, işkencelere, idamlara karşı burada Devrimci mücadele yükseldi.

İ.Y: Aydınlıktan Kopuş nasıl oldu?

E.Y: Yanlış hatırlamıyorsam 1974 son baharında da İbrahim Kaypakkaya' anın belgeleri gelmişti. Ondan sonra Aydınlıktan kopuşlar başladı, kitlenin büyük bölümü ayrıldı.

ONUR TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR VAKFI

SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI DEŞİFRE METNİ

O zamanki yöneticilerin büyük bölümü Aydınlıkta kaldı.

İ.Y: Aydınlıkta kalanlar kimlerdi?

E.Y: Yıldırım Dağyeli, Ömer Özer Turgut, Esat gibileri.

İ.Y: ATİF i kurma süreci nasıl başladı?

E.Y: ATİF'i kurma süreci 1975 başlarında başladı. 27.03.1976 kuruluş toplantısına kadar defalarca Program ve tüzük üzerine tartışma toplantıları yapıldı.

Berlin'den M.G. adında Akçakoca'lı bir arkadaş vardı O katılıyordu M. Türkiye'ye döndükten sonra tartışmalara ben katıldım.

Bir anımı anlatayım Duisburg da kış aylarında yapılan bir toplantıda gece saat bir iki gibi

"Çermo dayı" [dediğimiz arkadaş] uykudan uyandı, hangi konuyu tartıştığımızı sordu.

Yabancılar kanununu tartıştığımızı söyledik. 'Bunu tartışmaya gerek yoktur'.dedi.

[devamla]

"Madde 1 Bavulunu topla

Madde 2 Havaalanına git

Madde 3 Memleketine geri dön....

Tabi kahkahalarla güldük.

İ.Y: Evet yani Çermo Dayı'yı da burada saygıyla analım Malatya kürecikli bildiğim kadarıyla şairdi. ATİF'i kurma Fikri nasıl doğdu?

E.Y: Öyle.... Belki benden önceki arkadaşları anlatmıştır

Burada Amany Türk işçi Dernekleri Federasyonu vardı. ATİDF gericilerin hakim olduğu bir federasyondur. Bu federasyona bizim dernekler üye oldu, amaç bu federasyonu ele geçirmektir

ATİDF in genel kurulu 13 Ekim 1974 Pazar günü Frankfurt yakınlarında olan Bad Homburg'da yapıldı.

Divan başkanı Berlin derneğinden Mahir Temür seçildi hava bizden yana esiyordu. Dışişleri Bakanı Turan Güneş Brüksel dönüşü bu Genel Kurula geldiğinde ortam gergindi. Turan Güneş: Ben böyle gergin toplantılara alışkınım devam edin dedi. O zaman Federal Almanya hükümeti Türkiye'de yaşayan çocukların çocuk parasını düşürmek istiyordu. Sayın Turan Güneş pazarlık masasına oturduğumuzda karşılıklı parmak ısıracağız demişti. Yapılan o pazarlıkta Türkiye'de yaşayan çocukların çocuk parası 10 DM (Deutsche Mark) düşürüldü.

Kongrede ATİDF üyeleri Kavga çıkardılar, Polis kongre bitmeden salonu boşalttı. Salondan çıkmayan bir kişi vardı oda Ali Yavuz Çengeloğlu'ydu. Polis köpeklerle birlikte Ali'yide salondan çıkardı.

ATİDF konresi daha fazla bilgi için Gerçek Gazetesi sayı 2 sayfa 2 Partizan Arşiv bakınız.

Sonra ATİDF yönetimi Darmstadt derneği dışındaki dernekleri üyelikten attı.

Ondan sonra federasyon kurma çalışmaları başladı.

İ.Y: Federasyon kurma sürecine doğru giderken O tarihte 1976 da sanırım Kuruluş Kongresini yaptınız.

E.Y: Evet

İ.Y: Kuruluş kongresinde Derneklerden ve komitelerden delegeleri hangi kurala göre belirlediniz?

Bu ilk kuruluş önemlidir. Tabii siz bu kuruluş döneminin ilk başkanıdır. Yaklaşık kaç Dernek ya da kaç komite vardı? Nasıl bir yol yöntem izlediniz? Burası önemlidir ilk şeyler her zaman önemlidir yani sonradan, hani "Kervan yolda dizilir" derler ya... ama bu ilk şeyler önemlidir epeyce de zorluklar var o açıdan soruyorum. Bir de tarihe kaydedilecek. ATİF'i kuran dernekler hangileriydi?

E.Y: Hatırladığım kadarıyla delege konusunda bir kural yoktu, her dernekten 1 veya 2 delege gelmişti.

ONUR TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR VAKFI

SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI DEŞİFRE METNİ

Aşağıdaki dernekler ATİF'i (Almanya Türkiyeli İşçiler Fedarasyonu) Kurdu.

- 1 -Darmstadt ve civarı Türk İşçi Derneği
- 2- Stuttgart ve geniş çevresi Türk İşçi Derneği
- 3 -Minden Türkiyeli İşçi ve Öğrenci Derneği

4-Duisburg Türk İşçileri Cemiyeti

5-Aachen Türkiyeli İşçiler Derneği

6-Berlin Türkiyeli İşçiler Derneği

7-Salzgitter Türk İşçi Derneği

8-Velbert ve çevresi Türk İşçileri Cemiyeti

9-Nürnberg – Führt Türk İşçi ve Gençlik Derneği

10-Hamburg ve çevresi Türk İşçi Derneği

İ.Y: Bu Kuruluş toplantısına hangi arkadaşlar gelmişti isimlerini verebilir misiniz?

E.Y: ATİF in kuruluş toplantısı 27-28 Mart 1976 da Darmstadt derneğinde yapıldı. İmam abi de dernek lokalini çalıştırıyordu.

Hatırladığım kadarıyla Yönetim kurulundan Erol Yurdakan, Osman Uludağ, Nihat Bakış, Hikmet Özpolat, Mıkdat Bayraklı, İmam Demirtaş, Ali Yavuz Çengelolu, Velbert'ten İsmail

İ.Y: Evet bu kuruluş kongresinden hemen sonra ATİF in etkisi işçi sınıfı ya da diğer ayrılmış olduğunuz grup ve Sol Sosyalist kesim üzerindeki etkisi oldu mu? Böyle bir özet geçebilir misiniz?

E.Y: ATİF kurulduktan sonra Ekim 1977 de yapılan 2. Kongreye kadar 6 dernek daha ATİF'e katıldı O yıllarda Türkiye'de devrimci mücadelenin yükselmesi ile yurt dışındada kitleler daha fazla devrimci derneklere ilgi duyuyordu. Biz genellikle Türkiyeli işçilere yönelik çalışma yapıyorduk.

Alman işçilere yönelik bir çalışmamız yok gibiydi.

ATİF in işçi sınıfı üzerindeki etkisini abartmamak lazım. Herkes kendi bulunduğu bölgede imkanlar dahilinde politik çalışmalara katılıyordu.

İ.Y: İlk kongredeki program ikinci kongrede değişikliğe uğruyor. Değişikliğin sebebi neydi, hangi ihtiyaçtan doğdu? Hatırladığınız kadarıyla nasıl bir değişiklikti.

E.Y: ATİF in 1. Kuruluş programına gelen eleştiriler üzerine Mücadele sayı 5 sayfa 3 de ATİF in siyaseti üzerine yazıda 1.programın doğruluğu savunuluyor. Mücadele 6.sayı sayfa 3 de M.Özduğu imzalı yazıda ATİF in 1. programı tekrar eleştiriliyor.

Mücadele sayı 13 sayfa 2-3 ve 7 de bir kere daha ATİF siyaseti üzerine yazıda: Almanya'da yaşayan İşçilerin ekonomik ve demokratik hakları için mücadelenin savunulması yanında Türkiye'de halkımızın kapitalizme ve feodalizme karşı yürüttüğü halk demokrasisi ve bağımsızlık propagandasını yapar. Böylece ATİF'in 1. Programının değişmesinin yolu açılmış oldu. Derneklerde siyasi bürolar haline geldi. Aslında 1. Program değişmeseydi daha iyi olurdu.

İ.Y: Aslında sormak, temas etmek istediğim nokta budur.

E.Y: Derneklerde ve etkinliklerde teşkilatın yayınlarını satmayacağız diye karar almıştık.

Minden'de Halk konseri düzenlemiştik. Hamburg Derneğinden arkadaşlar gelmişti, tiyatro oynadılar. Salonda teşkilatın yayınlarını satmaya kalktıklarında karşı çıktığımda nerdeyse kavga çıkacaktı. Ama tabii fazla dayanamadık. Yani sonunda dernekler siyasi bürolar haline dönüştüler. Yani ilk program çizgisinde kalsaydık göçmenler konusunda hatırı sayılır bir kurum haline dönüşebilirdik. Yani göçmen meselesinde sınıfta kaldık.

ONUR TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR VAKFI

SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI DEŞİFRE METNİ

İ.Y: Ben de tam da bu noktayı sormak istemiştım.

E.Y: Evet. Çalıştığım işyerinde 1987 de olan işyeri temsilciliği (Betriebsrat) için aday oldum ve seçildim 2010 yılında yapılan işyeri temsilciliği için artık aday olmadım. Mayıs 2011 de emekli oldum.

İ.Y: Oraya gelelim Yani işyeri temsilcisi olmanız, İGMetall de zaten başlamışsınız.

Bunlar Tabii çok önemli ayırım noktaları , doğrudan Alman işçi sınıfının bir üyesi ,bir Ferdi olarak kendinizi görüyor ,doğrudan işçi sınıfının sorunları ile karşılaşılıyorsunuz.

Çok önemli oraya gelelim. Yani tabii ATİF sonrası işte 76 kongresinden sonra, dernekler çok hızlı bir büyüme gösteriyor. Almanya'nın birçok şehrinde dernekleri var dernekler kuruluyor komiteler kuruluyor. Bu süreç... hızlı bir gelişme yaşanıyor. Peki bu dönemde ATİF legal bir kuruluştur. ATİF'in eylemleri neydi ne türden eylemler örgütledi? Alman Devleti ile karşı karşıya kaldığı zorluklar neydi. Burayı da özetliyebilir misiniz, bize?

E.Y: Tabii

ATİF olarak Almanya'daki Atom Reaktörlerine, hayat pahalılığına, Fabrikaların kapatılmasına, işsizliğe, bir çok şehirde yabacıların yoğun olduğu mahallelere taşınma yaşağına karşı mücadele yürüttük. Alman Devletine karşı laf söylemediğin sürece sorun yoktu. Wupertal'da bir bildiriden ve Schwäbisch Gmünd'de de bir afişden dolayı bana dava açtılar. Aynı zamanda Türkiye'de yaşanan faşist katliamlara, hayat pahalılığına, faşist baskılara ve konsoloslardaki harç zamlarına karşı kampanyalar yürüttük Eylemlerimiz: Afiş, bildiri, yürüyüş, miting ve açlık grevleri idi. 1977 den Temmuz 1978 e kadar 5 arkadaş aynı evde ikamet ediyorduk

Sivil polisler ikide bir eve gelip beni Türkiye'ye sürmekle tehdit ediyorlardı.

İ.Y: Burada bir de ATİF'in yayın politikası... Mücadele Gazetesini çıkarıyordu o tarihte.

Bu yayın faaliyeti hakkında bize bilgi verebilir misiniz? Nasıl organize ediliyordu? Temaları neydi? Kaç adet basılıyor du? Dağıtımını nasıl gerçekleştiriyordunuz ve zorlukları neydi? Çalışma metodunuz nasıl dı?

E.Y: Mücadele gazetesinin içeriğine Berlin'deki yazı kurulu karar veriyordu. Almanya'daki, Türkiye'deki ve Dünyadaki siyasi gelişmeler, derneklerden haberler, mitingler, yürüyüşler, grevler, sendikalardan haberler yer alıyordu. Haberler daktilo ile yazılıyordu, kesip sayfaya yapıştırılıyordu. Sayfalar bittikten sonra Matbaaya veriyorduk. Kaç adet basıldığını maalesef unuttum, tahminim ilk aşamada 300 kadardı. Derneklere posta ile gönderiyorduk.

Ağır aksakta olsa dernekler gazetenin parasını bize gönderiyorlardı.

İ.Y: Kadınların siyasetteki etkisi, gücü neydi? ATİF'in doğrudan kadınlara ve gençlere ilişkin bir örgütlenmesi, bir faaliyeti, özel bir çalışması var mıydı? Derneklerde Kadın Kolları ve Gençlik Kolları var mıydı?

E.Y: Derneklerde kadın kolları ve bazı derneklerde de gençlik kolları vardı

ATİF'in ilk yönetim kurulunda kadın arkadaş yoktu. 2. Genel Kurulda Hamburg derneğinden Feyhan Çaldıran arkadaş yönetim kuruluna seçildi.

İ.Y: O dönem Tabii bir yerde mücadelenin Kendi doğal süreci içerisinde bir de Anadolu'nun kendi Özelliklerinden kaynaklı olmasından Ozanlar sanatçılar önemli bir yer tutar.Tabii yurt dışında da önemli oranda o dönem içerisinde Emekçi Ozanlar bulunmaktaydı bu sanat çevresiyle ilgili ATİF'in diyalogu neydi ya da bu cepheye nasıl bakıyordu özel bir çalışmanız oldu mu Bu gelenekte hangi sanatçılarla ozanlarda doğrudan ilişkileriniz oldu mu?

E.Y: O dönemde Stuttgart'ta işçi olarak çalışan Seyfili (Hüseyin Yorulmaz), Mehmet Koç, Zamani, Fatma Kazan, Kotani, Berlin'de olan Hasan Kuzu ve Garip Ali (Tufan Köse 2019 yaşamını yitirdi) gibi Ozanlar

ONUR TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR VAKFI

SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI DEŞİFRE METNİ

bizim düzenlediğimiz halk gecelerine katılıyorlardı. Stuttgart'ta yapılan bir Halk gecesine Rıza Aslandoğan'da katıldı.

Küçük Emekçi olarak başlayan Ferhat Tunç olan arkadaşta bizim Stuttgart derneğinde başladı.

Emekçi de Almanya'ya geldiğinde bize katıldı. 1984 yılının yaz aylarında Darmstadt'a İmam abiyi ve Stuttgart'da Kemal abiyi görmek için gitmiştim. Kemal abi, Seyfili Türkiye'ye dönecek git konuş temelli Türkiye'ye dönmessin dedi.

Seyfili Stuttgart'ın bir köyünde kalıyordu Derya ile beraber gitiğimizde eşyalarını balya yapıyordu.

Seyfili bir daha düşün dedim. Seyfili ben kendi irademle Almanya'ya geldim ve kendi irademle Türkiye'ye döneceğim dedi. Çaydanlıkla kaynaması için ocağa su koydu çay yapacaktı bu arada zil çaldı kamyon gelmişti. Seyfili, Derya ben aşağı indik. Önce başka birinin eşyalarını yüklemek için kamyonla gittik. Giderken Seyfili ocağı kapattınmı dedim, Seyfili daha kafayı üşütmedim tabi kapattım dedi. Eşyaları yükledik eve geldik ki çaydanlıktaki su kaynaya kaynaya dibinde azıcık su kalmıştı.

Seyfili'nin eşyalarını yükledik ve yolcu ettik. Önce İstanbul'da yaşadı sonra Antalya'da bir gecekonduda yaptı orda yaşadı. Antalya 'ya her gittiğimde ziyaret edip sohbet ediyorduk.

İ.Y: ATİF'in düzenlemiş olduğu ve en kalabalık olan yürüyüş nerede yapıldı ve kitlesel katılım ne kadardı?

E.Y: Düzenlediğiniz merkezi yürüyüşlere 3000 ile 5000 kişi katılıyordu. Yani bu 1980'lere kadar olan dönem üzerinden konuşuyorum.

İ.Y: Buradan şimdi bu noktayı tamamladıktan sonra gelelim sizin doğrudan

Almanya'daki sendikal çalışmalarınıza. Bu alandaki işyeri temsilciliğine... bu dönemi bize aktarabilir misiniz? Emekli oluncaya kadar bu alanda faaliyet sürdürdüğünüz anlaşılıyor.

E.Y: 1987 yılında yapılan işyeri temsilciliği seçimlerinde aday oldum ve seçildim. 2010 yılına kadar işyeri temsilciliği yaptım. Mayıs 2011 de emekli oldum.

İşyeri temsilcisi seçilmeden önce işçilere daha faydalı olurum diye düşünmüştüm. Seçimden sonra ilk toplantıda başkan, başkan yardımcısı ve komisyonlar belirleniyor. Kararlar oy çoğunluğu ile alınıyordu. Sendikanın seminerlerine katıldım, seminerlerde öğrendiğimizi yüzde yüz uygulama imkanı olmasada çok faydalı oldu. 1984 de yapılan İGMetall genel kurulunda yabancı sendika üyelerinin sendika şubelerinde yabancılar komisyonu (şimdi göçmenler komisyonu) kurma kararı alındı. Yabancılar komisyonuna sendikanın genel kurulunda önerge verme hakkı sağlandı. Sendikanın genel kurulundan önce gençlik, kadınlar ve göçmenler konferansı düzenleniliyor.

2002 yılında ilk defa 3 gün grev yaptık. Grevde iş arkadaşlarını daha iyi tanıma fırsatı oldu. Önce üretim şubesinin kapılarını kaynak yaptık şubeye girişleri engelledik. Girişleri engellemek için gençler ana giriş kapısını tuttu. Memurlardan grev kırıcıları genç arkadaşları iterek içeri girip çalıştılar. Sendikada işçiler memurlara göre daha fazla örgütlüler.

İ.Y: İleriki bir dönemde sınıf sendikal mücadele üzerinde belki doğrudan bir görüşme olacaktır şimdiden bunun bilgisini size vereyim. Sizde özellikle yurtdışı alanında doğrudan Alman işçi sınıfının ciddi şekilde içinde örgütlü olduğu İGmetall de mücadele etmişsiniz.

Bu görüşmeyi kabul ettiğiniz için çok teşekkür ediyoruz size...

E.Y: Tamam. Memnun oldum. Yani şöyle; ATİF kurulalı 49 yıl oldu, gelecek yıl 50. yılını kutlayacak.

Yani ilk defa beni bu konuda arayan oldu, Teşekkür ederim, sağ olun.

İ.Y: Onur vakfı adına ben çok teşekkür ederim.

ONUR TOPLUMSAL TARİH VE KÜLTÜR VAKFI

SÖZLÜ TARİH ÇALIŞMASI DEŞİFRE METNİ

Ekler:.....

E.Y. : ATİF'in yayın organı baskı ve sömürüye karşı Mücadele gazetesinin Türkiye'ye girmesini Bakanlar kurulu Mayıs ayı sonunda aldığı bir kararla yasakladı. Hatırladığım kadarıyla 1978 Temmuz yada Ađustos ayında olacak, Osman Uludağ, Berlin'den Ben, AŐkın Yılmaz, Ali Dođan (Derya) gitmiŐtik. 1978 de Almanya'nın baŐkenti olan Bonn'da Bundespresseamt'ın bir salonunda basın toplantısı düzenledik.

Gazetecilere davetiye gönderdik. Salonda yerimizi aldık ve gazetecileri bekledik basın toplantısı saati geldi ne gelen var ne de giden. Bir Yunan gazeteci geldi fazla kalamayacağını H k met sözcüsü Klaus B lling beyin basın toplantısına gideceğini söyledi. Acemilik bu ya biz aynı saatte toplantı ayarlamıŐtik. Gazeteciler için masalara koyduğumuz içecekleri biz içtik ve salonu terk edip evlerimize geri döndük.